

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ з дисципліни
**«ПРИВАТНЕ ПРАВО: СУЧАСНІ ДОКТРИНИ
В СУДОВІЙ ТА ПРАВОЗАСТОСОВНІЙ ПРАКТИЦІ»**
для атестації здобувачів вищої освіти другого (магістерського)
рівня освітньо-професійної програми знань 08 «Право»
спеціальності 081 «Право»
(денна та заочна форми навчання)

1. Приватно-правова доктрина: поняття та сфери застосування.
2. Роль та значення приватно-правової доктрини в Римському праві.
3. Приватно-правова доктрина в сучасних романо-германській та англо-американській правових системах.
4. Гармонізація сучасного приватного права: виклики часу.
5. Доктринальні підходи до визначення предмета цивільного права та його роль в розмежуванні галузей права.
6. Доктринальні підходи до визначення особливостей методу цивільно-правового регулювання.
7. Традиційні та сучасні погляди на систему та функції цивільного права.
8. Доктринальна характеристика поіменованих та непоіменованих принципів цивільного права.
9. Концепція добросовісності в цивільному праві України. Концепція добросовісності відповідно до Модельних правил європейського приватного права (DCFR) та підходу українських судів
10. Загальні положення Цивільного кодексу України: сталі принципи і новітні тенденції.
11. Доктринальні підходи до визначення джерел цивільного права.
12. Рішення національних судів та Європейського суду з прав людини у системі джерел цивільного права України.
13. Співвідношення приватно-правової доктрини та джерел приватного права.
14. Доктрина «добудови» права в контексті приватного права.
15. Доктринальні підходи до визначення змісту правосуб'єктності учасників цивільних правовідносин.
16. Фізична особа як учасник цивільних правовідносин.
17. Правосуб'єктність фізичної особи.
18. Основні теорії походження юридичної особи.
19. Поняття юридичної особи приватного права та її ознаки
20. Доктрина «зняття корпоративної вуалі» та її застосування в Україні.
21. Поділ юридичних осіб на юридичних осіб приватного права і юридичних осіб публічного права: сучасні тенденції.
22. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права.
23. Правосуб'єктність юридичної особи.
24. Органи юридичної особи та їх структура в господарських товариствах.
25. Види господарських товариств. Порядок створення, установчі документи.
26. Види кооперативів.
27. Види непідприємницьких товариств.
28. Акціонерне товариство. Концепції *squeeze out* і *sell out* як механізми корпоративного контролю.
29. Захист корпоративних прав. Корпоративні спори.
30. Доктринальні підходи до визначення об'єктів цивільного права.

31. Поняття майна в цивільному праві та практиці ЄСПЛ.
32. Нетипові об'єкти цивільних прав.
33. Доктринальні підходи до характеристики речового права та права власності.
34. Поняття речового права, його види та ознаки.
35. Власність як економічна категорія та право власності.
36. Зміст права власності. Обмеження права власності.
37. Види права власності. Довірча власність.
38. Права на чужі речі та інші речові права.
39. Категорії «володіння», «право володіння» та їх співвідношення.
40. Регулювання немайнових відносин: еволюція поглядів та вдосконалення регулятивних механізмів
41. Доктринальні підходи до характеристики права інтелектуальної власності.
42. Доктрина виключності майнових прав інтелектуальної власності.
43. Інститути права інтелектуальної власності. Основні підходи до їх розмежування. Поняття промислової власності відповідно до Паризької конвенції про охорону промислової власності (1883р.).
44. Сучасні тенденції правової охорони права інтелектуальної власності в Україні.
45. Службові об'єкти права інтелектуальної власності. Особливості розподілу прав на них між суб'єктами права інтелектуальної власності.
46. Авторське право: поняття та принципи.
47. Доктрина вільного використання об'єктів, захищених авторським правом. Триступеневий тест. Доктрина добросовісного (чесного) використання (*fair use, fair dealing*).
48. Доктрина *de minimis non curat lex* (закон не опікується дрібницями) як підстава для звільнення від відповідальності за порушення авторських прав.
49. Доктрина свободи панорами (англ. – *freedom of panorama*) в авторському праві: особливості правового регулювання в Україні
50. Доктрина вичерпання прав інтелектуальної власності (доктрина першого продажу).
51. Доктрина *spin-off* та *copyright clearance* у сфері інтелектуальної власності
52. Система колективного управління майновими правами у сфері авторського права та суміжних прав в Україні
53. Проблематика співвідношення правової охорони на об'єкти права інтелектуальної власності між собою: назва твору, персонаж, слоган як об'єкти авторського права та засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів, робіт і послуг;
54. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Особливості їх правової охорони.
55. «Ноу-хау» як об'єкт права інтелектуальної власності
56. Загальна характеристика та види договорів в сфері права інтелектуальної власності.
57. Поняття та ознаки правочину. Види правочинів.
58. Умови дійсності правочину. Недійсні правочини, їх юридична природа та види.
59. Особливості правового регулювання значних правочинів та правочинів із заінтересованістю.
60. Фіктивні та фраздаторні правочини.
61. Договір як регулятор цивільних відносин: поняття та основні теорії договору (консенсусна, актова, теорія обіцянки).
62. Укладення договору. Запевнення щодо договору.
63. Smart контракти.

64. Зміст договору. Несправедливі (недобросовісні) умови. Доктрина захисту слабкої сторони договору.
65. Засади захисту прав та інтересів сторони договору і інших осіб. Принципи *contra proferentem*, *venire contra factum proprium* (естопель) та неприпустимості зловживання правом.
66. Поняття, умови та функції цивільно-правової відповідальності.
67. Переддоговірна, договірна і деліктна відповідальність – проблеми розмежування..
68. Умови цивільно-правової відповідальності: загальна формула і розподіл тягаря доказування.
69. Вина у цивільному праві: поведінкова та психологічна концепції. Доктрина персональної відповідальності.
70. Поняття шкоди та її види: майнова і немайнова (моральна). Особливості відшкодування моральної шкоди.
71. Охорона та захист прав та інтересів учасників цивільних правовідносин. Речові та зобов'язальні позови.
72. Загальна характеристика та види недоговірних зобов'язань.
73. Загальна характеристика та види регулятивних недоговірних зобов'язань.
74. Кондикційні зобов'язання у цивільному праві.
75. Розвиток сучасної доктрини сімейного права: визначення місця сімейного права у системі права України.
76. Принципи сімейного права.
77. Концепція добросовісності в сімейному праві України.
78. Юридичні факти в сімейному праві України.
79. Сімейно-правові презумпції.
80. Відповідальність у сімейному праві.
81. Розвиток вчення про шлюб. Недійсний шлюб. Фіктивний шлюб. Неукладений шлюб.
82. Вчення про майнові права та обов'язки подружжя.
83. Вчення про особисті немайнові права та обов'язки матері, батька і дитини.
84. Розвиток вчення про майнові права та обов'язки матері, батька і дитини.
85. Сучасні сімейно-правові підходи щодо визначення форм влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування (усиновлення, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу).
86. Договори в сімейно-правовій сфері. Розвиток вчення про шлюбний договір.
87. Спадкове право в системі цивільного права України: доктринальні підходи (підгалузь цивільного права; інститут цивільного права).
88. Час відкриття спадщини і суб'єктний склад спадкових правовідносин.
89. Заповідальні розпорядження у спадковому праві.
90. Інститут управління спадщиною.